

Libellen en waterjuffers in De Maashorst

Waargenomen en kansrijke soorten

Crowd sourcing met GSM en Waarneming.nl

Nico Ettema 2017

Waterjuffers

Beekjuffers 2

Pantserjuffers 5

Winterjuffers 1

Lantaarntjes 2

Watersnuffels 1

Waterjuffers 3

Roodoogjuffers 3

Vuurjuffers 1

Koraaljuffers 1

Breedscheenjuffers 1

Weidebeekjuffer m. a

Weidebeekjuffer vr. groen

Biotoop
weidebeek

Biotoop
bosbeekjuffer

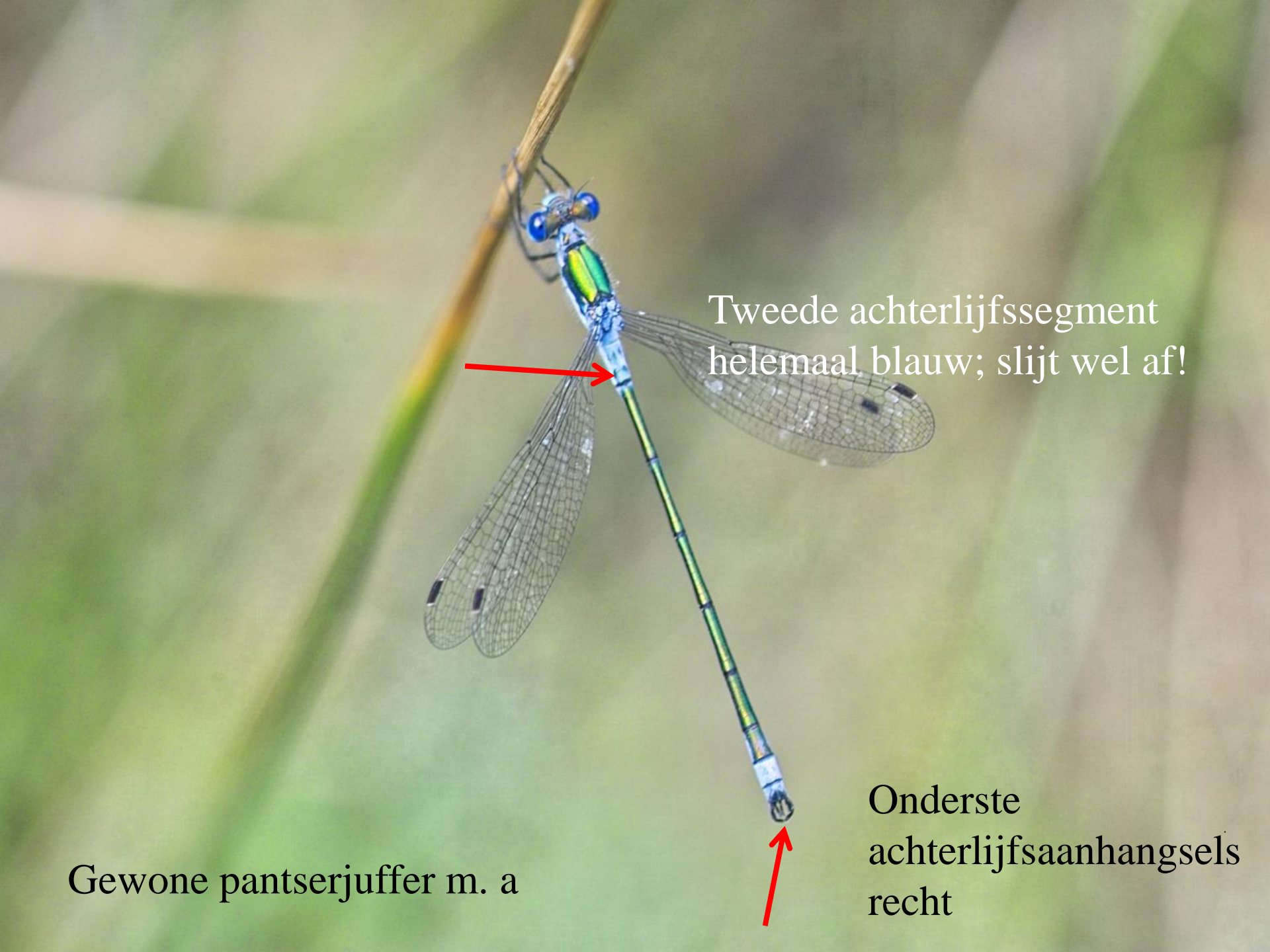
Bosbeekjuffer m. z

Bosbeekjuffer vrouw
bruin

Tweede achterlijfssegment
helemaal blauw; slijt wel af!

Onderste
achterlijfsaanhangsels
recht

Gewone pantserjuffer m. a

Helder groen

Achterlijf breder

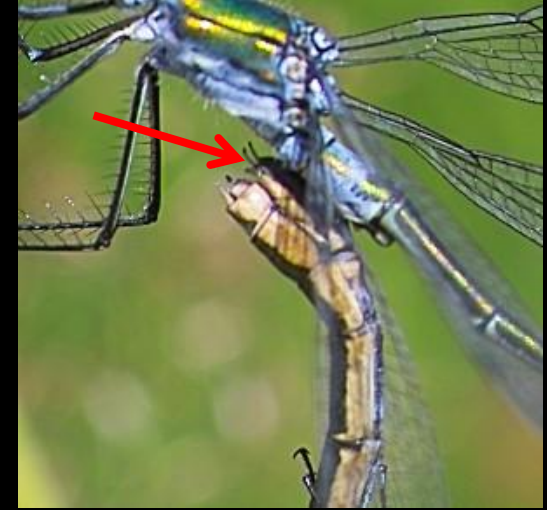
Onderste achterlijfsaanhangsels
krom en lepelvormig

Tangpantserjuffer m. va

pantserjuffer vr. helemaal groen

Tangp.jf.
Legboor langer dan
achterlijfspunt

Gewone pantserj.f.
Legboor korter
dan achterlijfspunt

Tweekleurige vleugelvlek
(pterostigma)

zwervende pantserjuffer m. va

zwervende pantserjuffer m.
Groene variant

Gele vleugelvlek

Man heeft altijd een
tang

Houtpantserjuffer m. a
Ook man helemaal groen

Alleen achterlijf blauw

Tengere pantserjuffer m. va

Opvallend lange
aanhangsels

Bruine winterjuffer m. va

A damselfly nymph is shown in profile, perched on a green plant stem with purple buds. The nymph has a light brown body with dark stripes. A red arrow points to a specific dark stripe on its thorax. The background is a soft-focus green.

Kenmerkende schouderstreep

Bruine winterjuffer m. vers en nog licht exemplaar

Blauw achterlicht/
lantaarntje

Lantaarntje m. za

Vrouwtje heeft
grijs lantaarntje

Lantaarntje
paringswiel

1 ½ segment blauw

Tengere grasjuffer m. vz

Tengere grasjuffer vr.

Knopje (paddenstoel)
op tweede segment

Watersnuffel m. za

Los u-tje/hoefijzer

Azuurwaterjuffer m. za

Geen blauw tussen u-vorm
en basis

Variabele waterjuffer a

Variabele waterjuffer
man en vrouw

speerpunt

Speerwaterjuffer z

Zwarte x op
achterlijfspunt en blauw
is verspreid over de
onderkant

Kleine roodoogjuffer m. a

Geen x en blauw
alleen op laatste 2
segmenten

Grote roodoogjuffer m. a

A damselfly nymph is perched on a dark, mossy twig that protrudes from a stream. The nymph has a long, slender body with a blue and brown pattern. Its wings are folded, and its legs are visible. The background is a shallow stream with water reflecting light, creating a bokeh effect. The text 'Laatste 2 segmenten blauw' is overlaid on the left side of the image.

Laatste 2 segmenten
blauw

Kanaaljuffer m. vz

Speerfiguur zit vast

Laatste 2 segmenten blauw

Kanaaljuffer m. vz

Zwarte poten

Vuurjuffer m. a

Vuurjuffer
Man en vrouw

Rode poten en
lichter rood

Koraaljuffer va

Brede scheen
Witte vleugelvlek
Stromend water
(Leijgraaf)

Breedscheenjuffer vr. va

Breedscheen
Man is blauwer

Echte libellen

Glazenmakers 6

Keizerlibellen 2

Glassnijders 1

Rombouten 3

Gaffellibellen 1

Tanglibellen 1

Bronlibellen 1

Smaragdlibellen 1

Glanslibellen 1

Korenbouten 3

Oeverlibellen 4

Witsnuitlibellen 3

Heidelibellen 8

Vuurlibellen 1

Blauw
achterlicht ook
in vlucht te
zien

Blauwe glazenmaker m. a

Blauwe glazenmaker vrouw
is groen

Blauwe dwarsstreep
Alle vlekken gepaard
Vliegt meestal in groepen

Paardenbijter m. za

Paardenbijter
Vrouwtje is bruin

Licht bruine
vleugeladering in
vlucht te zien

Bruine glazenmaker m. a

Ook bruin lijf, maar
vleugels zijn helder

Vroege glazenmaker vr. va

Als paardenbijter, maar gele vleugeladers

Venglazenmaker m. vz

Geel achterhoofd

Venglazenmaker
vrouwtje weer bruin

Hamerfiguur op schouder en zwart achterhoofd
Bruine voorrandader

Noordse glazenmaker m. zz
Lijkt sterk op venglazenmaker

3 strepen op zijkant borststuk

Noordse
glazenmaker
ZZ

Kleine schouderplek

lichte zijkant borststuk

Zuidelijke glazenmaker

ZZ

Zuidelijke glazenmaker

Paul Cools Knokerdweg 2-8-2014

Zwarte streep op
achterlijf; dit is
gekromd in de vlucht

Grote keizerlibel man za

Grote keizerlibel vrouw groen

Blauw zadel
Bruin achterlijf

Zuidelijke keizerlibel m. z

A close-up photograph of a dragonfly perched on a thin, reddish-brown plant stem. The dragonfly's body is primarily brown and translucent, with a distinct blue saddle on its abdomen. Its wings are spread, showing a complex network of veins. The dragonfly's eyes are large and brown. The background is a blurred field of similar plants and light-colored soil.

Bruine ogen

Blauw zadel niet
rondom

Zadellibel m. zz

Gele aders
Bruin achterlijf
Zwarte streep

Zadellibel vr.

Harig borststuk
Gele aders

Glassnijder man
va

Glassnijder paring
Vrouw is geel

Plasrombout man

vz

Ogen uiteen

Dunne lijnen op zijkant
borststuk, middelste
golvend

Plasrombout vrouw

A damselfly nymph is shown resting on a large, vibrant green leaf. The nymph's body is primarily black with distinct yellow stripes running along its length. Its abdomen is notably broad and tapers towards the end. The nymph's head is greenish-yellow, and its legs are black. The wings are transparent with a delicate, grid-like venation pattern. The background is a soft-focus green, suggesting a natural aquatic or semi-aquatic environment.

Beekrombout
Vrouw
Dommel

Gele streep op
verbreed achterlijf
ontbreekt

Beekrombout man
John van Zuijlen
Langenboom 6-7-2015

Gele ovale vlekken

Rivierrombout m. vz

Gaffelibel man zz

Kenmerkende
schouderstrepen
op groen borststuk

3-delige “suikertang”

Groenblauwe ogen

Kleine tanglibel man zz

Kleine tanglibel
Vrouw geel

2 vlekken op segment 2 tot 8

Bronlibel m. zz

Bioteop bronlibel

Breed achteraan

Smaragdlibel man
va

Smaragdgroene ogen

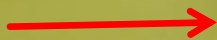
Smaragdlibel paringswiel

Breed in het midden

Metaalglanslibel man va

Metaalglanslibel vrouw
Recht achterlijf

4 okselvlekken

Platbuik (korenbout)
man

Platbuik
vrouw

Viervlek

Twee vlekken per vleugel

Vrouw: achterlijfsaanshangsels evenwijdig

Viervlek

Man: achterlijfsaanshangsels uiteen

Zwarte
oxselvlekken
i.t.t. oeverlibel

Bruine korenbout André den Ouden
Gemert-Bakel 29-6-2016

Zwarte
vleugelpunten

Okselvlekken

Bruine korenbout vrouw bruin

A close-up photograph of a dragonfly resting on a weathered wooden plank. The dragonfly has a segmented blue body with a black tip at the end. Its four wings are transparent and show a complex network of veins. The background is a blurred body of water.

Blanke vleugels
Zwarte achterlijfspunt

Gewone oeverlibel m. za

Gewone oeverlibel vrouw

Gele aders en twee zwarte strepen op achterlijf

Borststuk grijs

Beekoeverlibel m. z
Wijstgronden

Borststuk blauw

Zuidelijke oeverlibel m. zz

A dragonfly is perched on a thin, light-colored branch. The dragonfly has a blue and black body with a distinct white tip at the end of its abdomen. Its wings are transparent with visible veins. The background is a soft-focus green, suggesting a natural outdoor setting.

Witte punt

Witpuntoeverlibel:
te verwachten zuidelijke soort

A dragonfly is perched on a blade of green grass. The dragonfly has a dark, segmented body with several small, bright red spots on its abdomen. Its wings are transparent and delicate, with a complex network of veins. The background is a dense field of green grass, slightly out of focus.

kleine rode vlekken op
achterlijf

Venwitsnuit m. vz

Venwitsnuit vrouwtje met gele vlekken

Gele aders en grotere
vlekken op achterlijf

Noordse witsnuit m. va

Gele vlek

Gevlekte witsnuit man z

Gevlekte witsnuit
vrouw

Zwarte poten
Bruinrood oog

Bloedrode heidelibel m. za

Bloedrode
heidelibel
Vrouw geel met
blauwe buik

Zwarte heidelibell man a
Jonge exemplaren zijn geel
Poten altijd zwart

3 gele stippen op
borststuk en dikke
zwarte streep op
achterlijf

Zwarte heidelibbel vrouw

Borststuk met twee
lichte banden
Poten tweekleurig
Geen “hangsnor”

Bruinrode heidelibelman

a

Bruinrode heidelibellenvrouw
Oude exemplaren worden vaal grijs

Zijkant borststuk effen met
zwarte naden

Steenrode heidelibel a

Snor

Tweekleurige poten

Steenrode heidelibel man vers
Later steenrood

Tweekleurige poten
Bloedrode heeft zwarte poten
en een kleine gele vlek
Geelvlekheidelibel m. va

Verse man met witte
vleugelvlek,
later rood

Geelvlekheidelibel man

Gele vleugeladers
Tweekleurig oog

Zwervende heidelibel m. va

Zwervende heidelibbel
vrouwtje geel

Zijkant borststuk egaal grijs; op naden dunne zwarte lijnen.
Poten hoofdzakelijk geel

Zuidelijke heidelibel m.

A female dragonfly with a yellowish body is perched on a dark, thin branch. The dragonfly's body is segmented and has a yellowish-brown hue. Its wings are transparent and spread out. The dragonfly is facing right. The background is a soft, out-of-focus green and grey.

Vrouwtje bijna
helemaal geel

Zuidelijke heidelibel vr.

Zuidelijke heidelibel

Odiliapeelse bossen Frans-Jan van Heijst 15-9-2013

Bandheidelibel m. vz

Bandheidelibel vr.

Plat achterlijf met
zwarte vlekken aan de
zijkant

Kempense heidelibel m. zz
in zuiden van Brabant

Kempense heidelibel vr.

Alle delen rood

Vuurlibel man. Vz
Vrouw is geel
Stadsweide